

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 6: "Educație și competențe"

Operațiune compozită OS 6.2, OS 6.3

Beneficiar: Fundatia de Abilitare Speranta / Contract POCU/784/24/139568

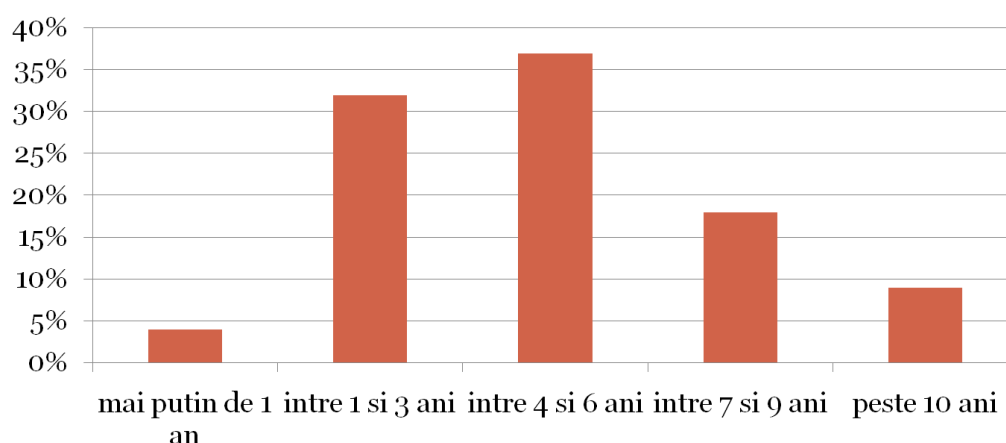
Ghidul părintelui care pleacă în străinătate

"SMART COMMUNITY- Program de prevenire a fenomenului de părăsire timpurie a școlii pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate"

COD PROIECT 139568

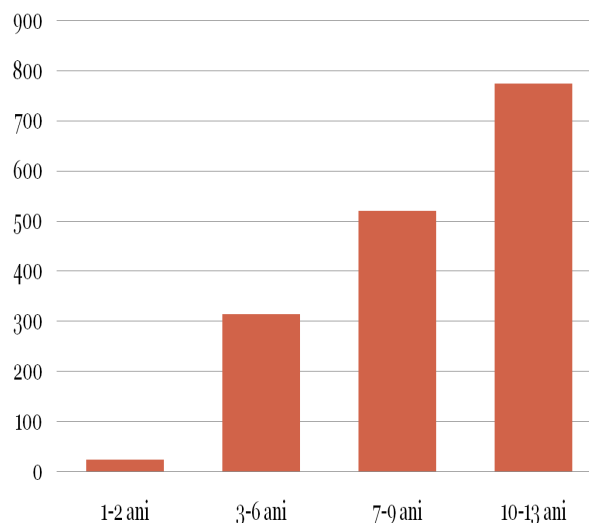
În România, peste 75.000 de copii aveau cel puțin un părinte plecat să muncească în străinătate, La finalul anului 2020, conform statisticilor oficiale, care includ doar copiii aflați în evidența serviciilor publice de asistență socială. Dintre aceștia, 22.662 aveau ambii părinți plecați peste hotare sau proveneau din familii în care părintele unic susținător este plecat. Datele sunt valabile pentru 31 decembrie 2020, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, <http://andpdca.gov.ro>.

Conform analizei realizate de Salvați Copiii la începutul lunii mai 2021, pe un eșantion de 700 de copii ai căror părinți sunt plecați în străinătate dintre beneficiarii programelor socio-educative ale organizației, 4% au părinții plecați de mai puțin de un an, 32% de o perioadă între un an și trei ani, 37% de o perioadă între patru și șase ani, 18% între șapte și nouă ani, iar 9% de peste 10 ani.

În ceea ce privește frecvența reîntoarcerilor, dacă anterior pandemiei 12% dintre părinți se reîntorceau o dată la doi ani sau mai rar, 32% o dată pe an, 29% de două ori pe an, doar 20% de trei ori pe an sau mai mult, iar în cazul a 7% a fost menționată o altă situație (majoritatea situațiilor descrise fiind de fapt referitoare la ruperea legăturii cu copiii din țară), începând din martie 2020, pentru 46% dintre părinți frecvența reîntoarcerilor a fost mai scăzută, iar pentru alți 46% dintre ei frecvența reîntoarcerilor a rămas aceeași.

La nivel de județ, în 2019, peste 2.000 de copii din Timiș au părinți plecați la muncă în străinătate. Cei mai mulți cu părinți plecați la muncă în străinătate din Timiș au între 10 – 13 ani, adică 774 de persoane. De asemenea, 581 au vârste cuprinse între 14 și 17 ani, 519 între 7 și 9 ani, 314 între 3 și 6 ani, iar 23 între unul și doi ani. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, avea atunci, în evidențele instituției 2.212 de copii cu părinți aflați în afara țării. Dintre aceștia, 275 au ambii părinți plecați la muncă în străinătate, 1.690 au un singur părinte departe de ei, iar în 247 din cazuri vorbim de micuți cu părinte unic susținător al familiei monoparentale plecat la muncă în străinătate. Tot din datele DGASPC Timiș mai aflăm că în cazul a 168 de copii au fost luate măsuri de protecție.

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

Art. 104.

(1) Părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuiește copilul, care urmează să plece la muncă în străinătate, are obligația de a notifica această intenție serviciului public de asistență socială de la domiciliu, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara.

(2) Notificarea va conține, în mod obligatoriu, desemnarea persoanei care se ocupă de întreținerea copilului pe perioada absenței părinților sau tutorelui, după caz.

(3) Confirmarea persoanei în întreținerea căreia va rămâne copilul se efectuează de către instanța de tutelă, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(4) Dispozițiile prezentului articol sunt aplicabile și tutorelui, precum și în cazul în care ambii părinți urmează să plece la muncă într-un alt stat.

Art. 105.

(1) Persoana desemnată conform art. 104 alin. (2) trebuie să facă parte din familia extinsă, să aibă minimum 18 ani și să îndeplinească condițiile materiale și garanțiile morale necesare creșterii și îngrijirii unui copil.

Respingeri de neconstituționalitate (1), Jurisprudență, Reviste (2)

(2) Serviciile publice de asistență socială organizate la nivelul municipiilor, orașelor, comunelor asigură persoanelor desemnate consiliere și informare cu privire la răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului pe o perioadă de 6 luni.

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

(3) Instanța va dispune delegarea temporară a autorității părintești cu privire la persoana copilului, pe durata lipsei părinților, dar nu mai mult de un an, către persoana desemnată potrivit art. 104 alin. (3).

Jurisprudență, Reviste (2)

(4) Acordul persoanei căreia urmează să-i fie delegată autoritatea părintească se exprimă de către aceasta personal, în fața instanței.

Jurisprudență, Doctrină (1)

(5) La cerere se atașează acte din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1).

(6) Cererea se soluționează în procedură necontencioasă, potrivit Codului de procedură civilă. Soluționarea cererii de delegare a drepturilor și îndatoririlor părintești se face în termen de 3 zile de la depunerea acesteia.

(7) Hotărârea va cuprinde menționarea expresă a drepturilor și îndatoririlor care se delegă și perioada pentru care are loc delegarea.

Jurisprudență, Reviste (1)

(8) Pentru situația prevăzută la alin. (2), după ce instanța hotărăște delegarea drepturilor părintești, persoana în sarcina căreia cad îngrijirea și creșterea copilului trebuie să urmeze, obligatoriu, un program de consiliere, pentru a preveni situații de conflict, neadaptare sau neglijență în relația cu minorul.

Reviste (1)

(9) Instanța de judecată va comunica o copie a hotărârii de delegare primarului de la domiciliul părinților sau tutorelui, precum și primarului de la domiciliul persoanei căreia i se acordă delegarea autorității părintești.

Jurisprudență

Art. 106.

Autoritățile administrației publice locale, prin intermediul serviciilor de asistență socială, pot iniția, în limita prevederilor bugetului de stat sau ale bugetelor locale și în limita bugetelor de venituri și cheltuieli prevăzute cu această destinație, campanii de informare a părinților, în vederea:

a) conștientizării de către părinți a riscurilor asumate prin plecarea lor la muncă în străinătate;

b) informării părinților cu privire la obligațiile ce le revin în situația în care intenționează să plece în străinătate.

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

Art. 107.

Procedura de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, precum și serviciile de care aceștia pot beneficia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, în colaborare cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Art. 108.

Serviciul public de asistență socială și centrul județean de resurse și asistență educațională au obligația de a dezvolta servicii de consiliere specializată destinate copilului care a revenit în țară, după o perioadă de ședere în străinătate alături de părinți mai mare de un an.

Hotărâre nr. 691 din 19 august 2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea;

PROCEDURĂ din 19 august 2015

de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și serviciile de care aceștia pot beneficia

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 663 din 1 septembrie 2015

Articolul 1

Prezenta procedură vizează monitorizarea modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, precum și a celor care au revenit în țară după o perioadă de ședere în străinătate alături de părinți mai mare de un an.

Articolul 2

(1) Serviciul public de asistență socială solicită anual, în ultimul trimestru al anului, unităților școlare care funcționează pe raza lor administrativ-teritorială, date și informații cu privire la copiii aflați în următoarele situații:

- a) copii cu ambii părinți plecați în străinătate;
- b) copii cu părintele unic susținător plecat în străinătate;
- c) copii cu un singur părinte plecat în străinătate;
- d) copii reveniți în țară după o perioadă de ședere în străinătate alături de părinți mai mare de un an.

(2) Unitatea școlară are obligația de a transmite lista nominală a copiilor aflați în situațiile prevăzute la alin. (1) în cel mult 15 zile calendaristice de la solicitare. Lista va cuprinde numele și prenumele copilului, numele și prenumele părinților sau, după caz, ale părintelui și adresa de domiciliu a acestuia.

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

(3) După primirea datelor, serviciul public de asistență socială are obligația de a se deplasa la adresa la care sunt îngrijiți copiii aflați în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) și de a verifica dacă sunt respectate prevederile art. 104-105 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Serviciul public de asistență socială are obligația de a se deplasa și la domiciliul copiilor aflați în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. c) și d).

(4) În situația în care constată că nu există persoana desemnată potrivit prevederilor art. 104 alin. (2) și (3) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, serviciul public de asistență socială are obligația de a informa în scris persoana în îngrijirea căreia se află copilul cu privire la prevederile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea unui copil cu părinte/părinți plecat/plecați la muncă în străinătate are obligația de a pune la dispoziția serviciului public de asistență socială toate datele și informațiile pe care le deține cu privire la adresa la care pot fi contactați părinții în străinătate și de a face dovada că menține legătura cu aceștia.

(6) Cu ocazia vizitei la domiciliu reprezentantul serviciului public de asistență socială completează fișa de identificare a riscurilor prevăzută la art. 7 alin. (1) lit. b) din anexa nr. 2 la hotărâre.

Articolul 3

(1) În primele 6 luni după primirea copiei hotărârii de delegare a autorității părintești în condițiile prevederilor art. 105 alin. (9) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, serviciul public de asistență socială realizează o dată la două luni vizite la domiciliul persoanelor desemnate de instanță, în vederea informării și consilierii acestora cu privire la răspunderea pentru creșterea și îngrijirea copilului. Ulterior vizitele vor fi realizate semestrial.

(2) După efectuarea vizitei, reprezentantul serviciului public de asistență socială întocmește un raport privitor la evoluția copilului și a modului în care acesta este îngrijit, care să cuprindă în mod obligatoriu informații cu privire la performanțele școlare, starea fizică a copilului, grupul de prieteni și anturajul copilului/copiilor. Concluziile evaluării sunt comunicate și persoanelor desemnate de către instanță să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului, care sunt sprijinite în luarea unor măsuri în funcție de cauzele identificate. În situația în care în familie sunt îngrijiți mai mulți copii se întocmește un raport unic pe familie, care cuprinde în mod obligatoriu informații pentru fiecare copil, inclusiv pentru cei care nu sunt de vârstă școlară.

(3) În situația în care se constată scăderea randamentului școlar, învățătorul/dirigintele copilului are obligația de a solicita sprijinul consilierului școlar și de a anunța în scris reprezentantul serviciului public de asistență socială.

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

(4) În situația în care în urma evaluării se constată că există suspiciuni de afectare a stării emoționale a copilului, reprezentantul serviciului public de asistență socială solicită sprijinul unui psiholog, în vederea includerii acestuia în cadrul unui program de consiliere psihologică. Dacă la nivel local nu există psiholog, reprezentantul serviciului public de asistență socială solicită sprijinul direcției generale de asistență socială și protecția copilului în vederea facilitării accesului la servicii de specialitate.

(5) Dacă în termen de 3 luni de la înscrierea la școală a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, situația școlară și integrarea acestuia în mediul școlar nu se îmbunătățesc, învățătorul/dirigintele, cu aprobarea directorului unității de învățământ, are obligația de a solicita sprijinul consilierilor școlari din cadrul centrului județean de resurse și asistență educațională sau, după caz, centrului Municipiului București de resurse și asistență educațională.

(6) În situația în care în urma vizitelor efectuate potrivit prevederilor alin. (1) se constată degradarea stării de sănătate a copilului care are părinții plecați la muncă în străinătate, reprezentantul serviciului public de asistență socială are obligația de a informa în scris medicul de familie și de a solicita sprijinul acestuia în ceea ce privește verificarea stării de sănătate a acestuia.

(7) În situația în care în urma vizitelor efectuate potrivit prevederilor alin. (1) se constată afilierea copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate la un grup de prieteni cu comportament infracțional, reprezentantul serviciului public de asistență socială are obligația de a solicita în scris sprijinul direcției generale de asistență socială și protecția copilului, în vederea oferirii de servicii de specialitate, concomitent cu informarea unității școlare la care acesta este înscris și a poliției.

(8) În situația în care în urma vizitelor efectuate, reprezentantul serviciului public de asistență socială intră în contact cu un copil și are suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente, acesta are obligația de a sesiza de îndată direcția generală de asistență socială și protecția copilului în vederea inițierii procedurilor prevăzute de lege în astfel de cazuri.

(9) Pentru situațiile prevăzute la alin. (3)-(7) reprezentantul serviciului public de asistență socială întocmește planul de servicii.

Articolul 4

În vederea sprijinirii familiilor pentru creșterea și îngrijirea copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, serviciul public de asistență socială îndeplinește următoarele atribuții:

a) urmărește menținerea relațiilor personale ale copiilor cu părinții care sunt plecați la muncă în străinătate;

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

b) organizează programe de educație parentală destinate părintelui care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului după plecarea celuilalt părinte la muncă în străinătate, respectiv persoanelor desemnate a se ocupa de creșterea și îngrijirea copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, precum și a celor care au revenit în țară după o perioadă de ședere în străinătate alături de părinți mai mare de un an;

c) organizează întâlniri trimestriale sau ori de câte ori este necesar cu persoanele care se ocupă de creșterea și îngrijirea copiilor, precum și cu părintele care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului după plecarea celui de al doilea părinte la muncă în străinătate;

d) facilitează și sprijină menținerea unui contact permanent între reprezentanții unității de învățământ pe care o frecventează copilul și persoana în grija căreia acesta a fost lăsat de părinți;

e) încurajează părintele sau, după caz, persoana în grija căreia a fost lăsat copilul și cadrele didactice să stabilească acorduri de învățare, adecvate nevoilor acestora care să cuprindă în mod explicit scopurile, așteptările și responsabilitățile ce revin școlii și familiei;

f) sprijină părintele sau, după caz, persoana în grija căreia a fost lăsat copilul în utilizarea unor metode de consiliere care să faciliteze comunicarea în familie, rezolvarea problemelor etc.

METODOLOGIE din 19 august 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 663 din 1 septembrie 2015

Articolul 1

Prezenta metodologie stabilește cadrul metodologic privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, instrumentele de lucru și activitățile necesar a fi realizate de acestea, în vederea îndeplinirii obligațiilor stabilite prin lege.

Articolul 2

În sensul prezentei metodologii, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani;
- b) familie - grup de persoane legate prin relații de rudenie care poate fi format din cupluri căsătorite legal sau în uniune consensuală, un adult cu unul ori mai mulți copii sub 18 ani, doi adulți cu unul sau mai mulți copii sub 18 ani, unde adulții pot fi părinți naturali, alte rude ori alte persoane care au în îngrijire copii;
- c) fișa de identificare a riscurilor - documentul completat de reprezentanții serviciului public de asistență socială la domiciliul familiei pentru care există suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc pentru copil;

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

d) fișă de observație - documentul completat de reprezentanții serviciului public de asistență socială și de toți profesioniștii de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc pentru copil;

e) plan de servicii - documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor și a beneficiilor, în vederea prevenirii separării copilului de familia sa;

f) sărăcie - situația în care venitul net mediu lunar pe membru de familie se situează până la 0,40 ISR inclusiv ori în care familia pe durata ultimei ierni nu a putut încălzi locuința și a suferit de frig cel puțin o dată pe săptămână sau care pe durata ultimelor 6 luni nu a putut asigura hrană membrilor ei și a suferit de foame cel puțin o dată pe săptămână;

g) situație de risc - orice situație, măsură sau inacțiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate, pentru o perioadă determinată de timp.

Articolul 3

În vederea îndeplinirii atribuției de monitorizare și analizare a situației copiilor din unitatea administrativ-teritorială și a realizării activității de prevenire a separării copilului de familia sa, serviciul public de asistență socială identifică situațiile de risc la care este supus copilul și care impun acordarea de servicii și beneficii.

Articolul 4

Situația de risc a copilului trebuie analizată cel puțin din următoarele aspecte:

- a) situația economică a familiei;
- b) situația socială a familiei;
- c) starea de sănătate a membrilor familiei;
- d) nivelul de educație al membrilor familiei;
- e) condițiile de locuit ale familiei;
- f) existența unor comportamente la risc identificate în cadrul familiei.

Articolul 5

(1) În funcție de situația economică, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă:

- a) familia se află în situație de sărăcie;
- b) părintele unic susținător sau ambii părinți sunt fără ocupație ori în șomaj;
- c) familia primește beneficii sociale.

(2) În funcție de situația socială, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă:

- a) în familie există o mamă minoră sau o minoră gravidă;
- b) familia este monoparentală;
- c) părintele unic susținător sau ambii părinți sunt plecați la muncă în țară sau în străinătate;

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

d) ambii părinți sunt decedați, necunoscuți, decăzuți din exercițiul drepturilor părintești sau li s-a aplicat pedeapsa penală a interzicerii drepturilor părintești, au fost puși sub interdicție judecătorească, dispăruți ori declarați judecătorește morți și nu a fost instituită tutela sau, după caz, o măsură de protecție specială;

e) familia are unul sau mai mulți copii care au revenit în țara de origine după o experiență de peste un an de migrație;

f) familia are unul sau mai mulți copii în sistemul de protecție specială;

g) familia are unul sau mai mulți copii reintegrați din sistemul de protecție specială;

h) familia are unul sau mai mulți membri cu dizabilități care le limitează participarea la viața socială;

i) cel puțin un membru al familiei (inclusiv adult) nu are acte de stare civilă;

J) familia are unul sau mai mulți membri condamnați la o pedeapsă privativă de libertate;

k) se află în orice alte situații care pot indica o vulnerabilitate.

(3) În funcție de starea de sănătate a membrilor săi, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă:

a) familia are unul sau mai mulți membri cu boli cronice și transmisibile;

b) familia are unul sau mai mulți membri care nu sunt înscrși pe lista unui medic de familie;

c) există o gravidă care nu este înscrisă pe lista unui medic de familie;

d) familia are sugar care nu este înscris pe lista unui medic de familie;

e) familia are unul sau mai mulți copii care nu sunt înscrși pe lista unui medic de familie;

f) familia are unul sau mai mulți copii care nu sunt vaccinați;

g) familia are unul sau mai mulți copii fără boli cronice și transmisibile polispitalizați;

h) orice altă situație care poate afecta starea de sănătate a copilului.

(4) În funcție de nivelul de educație a membrilor săi, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă:

a) unul sau ambii părinți sunt analfabeți;

b) familia are unul sau mai mulți copii cu vârstă școlară care nu frecventează cursurile unei forme de învățământ obligatoriu;

c) familia are unul sau mai mulți copii care au abandonat timpuriu școala;

d) familia are unul sau mai mulți copii cu frecvență școlară redusă ori repetenție;

e) familia are unul sau mai mulți copii cu performanțe școlare slabe (corijențe etc.);

f) familia are unul sau mai mulți copii cu istoric de sancționare în cadrul școlii, cum ar fi exmatriculare, nota scăzută la purtare etc.;

g) în familie este un număr mare de copii antepreșcolari/ preșcolari/școlari;

h) familia are unul sau mai mulți copii cu cerințe educaționale speciale;

i) orice altă situație care poate afecta dreptul copilului la educație.

(5) În funcție de condițiile de locuit, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă:

a) familia ocupă abuziv, fără drept de ședere anumite spații de locuit sau spații construite ilegal;

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

b) familia locuiește în condiții improprii, respectiv locuința este în stare avansată de degradare sau este improvizată în spații care nu sunt destinate acestui scop - magazine, case de apă, elemente de canalizare, construcții în stare avansată de degradare etc.;

c) spațiul locuibil este insuficient raportat la numărul de persoane; locuința este supraaglomerată;

d) familia nu are acces la utilități, în mod special la sursă de apă, electricitate și încălzire;

e) lipsesc dotările minime necesare pregătirii hranei, asigurării încălzirii și mobilierul de strictă necesitate;

f) locuința nu este întreținută corespunzător, lipsa igienei;

g) familia întâmpină probleme cu locuința, cum ar fi scurgeri prin acoperiș, pereți umezi, ferestre/dușumele putrede sau deteriorate etc.

(6) În funcție de comportamentele la risc, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă:

a) există în familie un istoric de reclamații/sesizări înregistrate și confirmate la nivelul autorităților administrației publice locale sau la poliție cu privire la comportamentul antisocial al unui membru din familie, cum ar fi săvârșirea de fapte cu caracter penal, minori folosiți la cerșetorie etc.;

b) există în familie un comportament agresiv al unuia ori mai multor membri ai familiei și/sau a unui istoric de violență în familie, cum ar fi existența reclamațiilor ori a ordinului de protecție;

c) există în familie consum excesiv de alcool;

d) există în familie consum sau un istoric de consum sau abuz de substanțe psihotrope.

Articolul 6

(1) Serviciul public de asistență socială are obligația de a identifica cu prioritate copii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială.

(2) Sursele pentru identificarea copiilor aflați în situație de risc pot fi:

a) solicitarea directă de sprijin, adresată serviciului public de asistență socială, în scris, prin poștă/e-mail/fax, ori prin telefon din partea copilului și/sau a părinților/reprezentantului legal;

b) notificarea părintelui care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuiește copilul, cu privire la intenția de a pleca la muncă în străinătate, depusă la sediul serviciului public de asistență socială de la domiciliu în condițiile art. 104 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) sesizarea scrisă sau telefonică din partea altor persoane decât membrii familiei;

d) autosesizare cu ocazia instrumentării oricărui caz înregistrat de serviciul public de asistență socială, din presă etc.;

e) referirea unui caz de către specialiștii sau instituțiile/ organizațiile care interacționează cu copilul/părinții.

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

(3) Solicitarea directă prevăzută la alin. (2) lit. a) se consemnează într-o cerere care se înregistrează și în care se expun potențialele situații de risc la care este expus copilul. În situația în care solicitantul, din pricina infirmității, a bolii sau din orice alte cauze, nu poate redacta cererea, reprezentantul serviciului public de asistență socială o redactează și face mențiunea despre această împrejurare, mențiunea astfel făcută ținând loc de semnătură.

(4) Solicitarea și sesizarea telefonică se înregistrează ca notă telefonică.

(5) Toate solicitările, referirile, sesizările și autosesizările se înregistrează în registrul de intrare-ieșire existent la nivelul serviciului public de asistență socială.

Articolul 7

(1) În activitatea de identificare a situației de risc la care poate fi supus copilul, serviciul public de asistență socială utilizează următoarele instrumente:

a) fișa de observație. Modelul fișei de observație este prevăzut în anexa nr. 1 la prezenta metodologie;

b) fișa de identificare a riscurilor. Modelul fișei de identificare a riscurilor este prevăzut în anexa nr. 2 la prezenta metodologie.

(2) Fișa de observație este completată de către reprezentantul serviciului public de asistență socială în situația în care sursele de informare sunt cele prezentate la art. 6 alin. (2) lit. a)-d).

(3) Persoanele de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc, respectiv polițistul de proximitate, medicul de familie, cadrele didactice, asistentul medical, mediatorul școlar, mediatorul sanitar, asistentul medical comunitar, completează fișa de observație, potrivit competențelor legale, și o transmit în termen de maximum 48 de ore serviciului public de asistență socială din unitatea administrativ-teritorială în care își desfășoară activitatea.

Articolul 8

(1) În termen de maximum 72 de ore de la completarea fișei de observație sau, după caz, de la primirea acesteia în condițiile art. 7 alin. (3), reprezentantul serviciului public de asistență socială are obligația de a se deplasa la domiciliul familiei cu copil/copii în vederea evaluării situației familiei și a completării fișei de identificare a riscurilor.

(2) Pentru completarea fișei de identificare a riscurilor reprezentantul serviciului public de asistență socială poate solicita informații suplimentare de la profesioniștii care intră în contact cu copilul, cum ar fi: medicul de familie, cadre didactice, asistentul medical, mediatorul școlar, mediatorul sanitar, asistentul medical comunitar, preotul, precum și specialiști din organizațiile neguvernamentale acreditate în domeniul protecției copilului. El poate solicita sprijin inclusiv pentru verificarea sau validarea informațiilor furnizate de familie pentru completarea fișei de identificare a riscurilor.

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

(3) În situația în care în urma deplasării prevăzute la alin. (1) este identificat un copil/copii cu părinți plecați la muncă în străinătate, reprezentantul serviciului public de asistență socială are obligația de a îndeplini atribuțiile prevăzute în anexa nr. 1 la hotărâre.

Articolul 9

Pentru desfășurarea activității de identificare a situațiilor de risc și planificarea intervențiilor serviciul public de asistență socială are obligația de a realiza o listă a resurselor existente la nivel local care să cuprindă:

a) instituțiile și organizațiile care pot sprijini serviciul public de asistență socială în identificarea familiilor vulnerabile: școala, poliția, biserica și cultele recunoscute, medicul de familie, spitalele, organizațiile neguvernamentale acreditate în domeniul protecției copilului etc.;

b) beneficiile financiare care pot fi acordate potrivit legislației în vigoare;

c) informații cu privire la instituțiile și organizațiile care pot furniza servicii sociale și asistență și informare la nivel local: școala, biserica și cultele recunoscute, primăria, medicul de familie, poliția, organizațiile neguvernamentale acreditate în domeniul protecției copilului etc.;

d) informații cu privire la instituțiile și organizațiile care pot furniza asistență și consiliere la nivel județean: direcția generală de asistență socială și protecția copilului, agenția județeană pentru ocuparea forței de muncă, agenția județeană pentru plăți și inspecție socială, centrul județean de resurse și asistență educațională, inspectoratul școlar județean etc., precum și organizațiile neguvernamentale acreditate;

e) serviciile publice și private destinate prevenirii separării copilului de părinți, cum ar fi centre de zi, centre de consiliere și sprijin pentru părinți etc.;

f) serviciile de educație cum ar fi școlile, liceele, asigurarea transportului școlar, clasele de alfabetizare, mediatorii școlari, cursurile de educație parentală, cercurile și cluburile pentru copii, programele "școală după școală" etc., inclusiv serviciile oferite de organizațiile neguvernamentale acreditate etc.;

g) furnizorii de servicii medicale de la nivelul comunității, cum ar fi medicul de familie, asistentul medical comunitar, spitalele, clinicile, medicii care oferă servicii de planificare familială, precum și serviciile oferite de organizațiile neguvernamentale de profil, personalul care facilitează accesul cetățenilor aparținând etniei române la servicii medicale, cum ar fi mediatorul sanitar, direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București etc.;

h) serviciile de informare de natură juridică cum ar fi procedurile pentru stabilirea domiciliului sau reședinței, procedurile pentru stabilirea măsurilor de protecție, procedurile pentru furnizarea utilităților - acces la gaz, electricitate, proceduri pentru înregistrarea nașterii, procedurile pentru obținerea actelor de identitate etc.;

i) serviciile pentru copiii cu dizabilități, cum ar fi procedura de eliberare a certificatului de încadrare în grad de handicap, serviciile de abilitare/reabilitare etc.;

j) alte servicii, cum ar fi cantina socială, adăposturile pentru victimele violenței domestice, grupuri de sprijin, asociațiile părinților cu copii cu dizabilități, asociațiile de profesori-părinți, linii telefonice, consilierea premaritală pentru cuplurile tinere, birourile de consiliere pentru cetățeni etc.

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

Articolul 10

(1) În situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin uneia dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1)-(6), în termen de 30 de zile de la completare reprezentantul serviciului public de asistență socială întocmește planul de servicii.

(2) Pentru întocmirea planului de servicii reprezentantul serviciului public de asistență socială stabilește nevoile familiei cu copil/copii în funcție de situația de risc, identifică la nivel local resursele și serviciile publice și/sau, după caz, private disponibile pe plan local și stabilește cu acestea măsurile necesare susținerii copilului și a familiei.

Articolul 11

(1) Planul de servicii cuprinde serviciile care trebuie oferite pentru a răspunde nevoilor identificate ale copilului și familiei lui și cuprinde tipurile de servicii și beneficii oferite, finalitatea urmărită prin implementarea planului, cine oferă serviciile și pentru ce perioadă de timp. Planul de servicii se aprobă prin dispoziție a primarului.

(2) Reprezentantul serviciului public de asistență socială monitorizează implementarea planului de servicii.

(3) Monitorizarea implementării planului de servicii întocmit potrivit alin. (1) se realizează prin vizite la domiciliul familiilor cu copil/copii astfel:

a) anual sau ori de câte ori se impune, în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor sunt stabilite mai puțin de 5 situații de risc dintre cele prevăzute la art. 5 alin. (1)-(6);

b) semestrial sau ori de câte ori se impune, în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor sunt stabilite mai puțin de 6-10 situații de risc din cele prevăzute la art. 5 alin. (1)-(6);

c) trimestrial sau ori de câte ori se impune, în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor sunt stabilite peste 10 situații de risc din cele prevăzute la art. 5 alin. (1)-(6).

Articolul 12

(1) În situația în care reprezentantul serviciului public de asistență socială are suspiciuni, în orice etapă a implicării sale, cu privire la existența unei situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, acesta are obligația să sesizeze de îndată direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

(2) Direcția generală de asistență socială și protecția copilului are obligația de a verifica suspiciunea în termen de cel mult 48 de ore de la primirea sesizării conform prevederilor alin. (1).

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

Articolul 13

(1) În termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, serviciul public de asistență socială are obligația de a vizita la domiciliu toate familiile cu copii pentru care nu a fost completată fișa de identificare a riscurilor, în condițiile art. 8 alin. (1), din unitatea administrativ-teritorială, în vederea identificării tuturor copiilor aflați în situație de risc. În cadrul vizitei se completează numai fișa de identificare a riscurilor.

(2) Serviciul public de asistență socială înființează și menține un registru de evidență a copiilor aflați în situație de risc, care va cuprinde cel puțin datele și informațiile care sunt transmise trimestrial direcției generale de asistență socială și protecția copilului. Datele sunt transmise în baza fișei de monitorizare prevăzute la art. 118 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 14

(1) Coordonarea și îndrumarea metodologică a activității serviciului public de asistență socială, în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, sunt asigurate de direcția generală de asistență socială și protecția copilului de la nivel județean.

(2) În vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin. (1), direcția generală de asistență socială și protecția copilului desemnează asistenți sociali responsabili cu menținerea legăturii cu serviciul public de asistență socială. Un asistent social poate fi responsabil cu coordonarea și îndrumarea metodologică a activității mai multor servicii publice de asistență socială în domeniul protecției și promovării drepturilor copiilor. Direcția generală de asistență socială și protecția copilului poate înființa compartimente specializate în coordonarea și îndrumarea metodologică a activității serviciului public de asistență socială.

Articolul 15

Persoanele desemnate în condițiile art. 14 alin. (2) îndeplinesc următoarele atribuții principale:

a) organizează întâlniri semestriale între angajații direcției generale de asistență socială și protecția copilului și asistenții sociali de la nivelul serviciului public de asistență socială;

b) furnizează serviciului public de asistență socială informații cu privire la atribuțiile, organigrama direcției generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile organizate la nivelul direcției, persoanele responsabile cu coordonarea activității de la nivel local și datele de contact ale acestora;

c) asigură legătura dintre serviciul public de asistență socială și celelalte compartimente ale direcției generale de asistență socială și protecția copilului;

d) îndrumă metodologic reprezentanții serviciului public de asistență socială de la nivel local în activitatea lor curentă de identificare și evaluare a copilului și familiei acestuia, precum și în activitatea de planificare și monitorizare a intervenției. În acest sens fiecare responsabil efectuează trimestrial cel puțin o deplasare în fiecare unitate administrativ-teritorială;

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Lege 272/2004

SECȚIUNEA a 4-a

e) pot însoți reprezentantul serviciului public de asistență socială de la nivel local, la solicitarea expresă și temeinic motivată a acestuia, la efectuarea vizitelor în teren, atunci când situația o impune;

f) facilitează colaborarea între serviciile publice de asistență socială, precum și cu organizațiile neguvernamentale care funcționează la nivelul județului;

g) asigură îndrumare metodologică serviciilor publice de asistență socială, la cererea acestora, în elaborarea strategiilor locale de dezvoltare, în scrierea de proiecte, precum și în orice altă activitate care vizează prevenirea separării copilului de părinți;

h) sprijină conducerea serviciului public de asistență socială în activitatea de identificare a nevoilor de formare continuă a personalului.

Servicii destinate copiilor cu cel puțin un părinte plecat în străinătate

Amploarea fenomenului copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate vine cu o soluție pentru comunitățile din Teremia, Lovrin și Lugoj, din județul Timiș.

Servicii specializate gratuite pentru 270 de copii și aparținătorii acestora prin finanțare în cadrul proiectului SMART COMMUNITY- Program de prevenire a fenomenului de părăsire timpurie a școlii pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate, Cod proiect 139568

Programul pilot de stimulare a participării la educație a copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate - Regiuni mai puțin dezvoltate ofera:

- **servicii de intervenție directă** pentru copii și aparținător
- **servicii de informare și consiliere.**

Servicii destinate copiilor cu cel puțin un părinte plecat în străinătate

Un pachet integrat de servicii destinate:

- prescolarilor si elevilor din ciclul primar (6 – 10 ani),
- gimnazial (11-14 ani)
- secundar superior (14-16 ani)

in vederea stimulării participării la educație și prevenirea fenomenului de parasire timpurie a școlii.

Servicii de suport educational pentru stimularea participării și prevenirea abandonului școlar/parasirii timpurii a școlii (activități de tip școală după școală).

Activități recreative și de socializare destinate elevilor (atelieri de broderie, traforaj sau bucătărie)

Servicii psiho-sociale de sprijin pentru prescolari și elevii înscriși în grupul țintă al proiectului (evaluare psihologică, programe de sprijin psihologic și social pentru elevi)

Furnizarea de servicii de educație parentală și de consiliere socială pentru părinți/tutorii/reprezentanții legali ai prescolarilor și elevilor înscriși în grupul țintă al proiectului (sprijin psiho-social pentru adulții care rămân cu copiii în țară, după plecarea a cel puțin unuia dintre părinți.)

Subvenție în valoare de 100 lei/lună

Fundația de Abilitare Speranța, alături de partenerii săi de la LICEUL TEHNOLOGIC "ROMULUS PARASCHIVOIU" LOVRIN, SCOALA GIMNAZIALA COMUNA TEREMIA MARE, LICEUL TEHNOLOGIC "VALERIU BRANISTE" LUGOJ deruleaza, in perioada 2.06.2021-1.12.2023, Proiectul "SMART COMMUNITY- Program de prevenire a fenomenului de părăsire timpurie a școlii pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate", co-finanțat în cadrul Programului PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN NR: POCU/784/6/24, cod SMIS: 139568.

Ce ne propunem prin acest proiect?

- O campanie de informare și conștientizare a părinților, persoanelor în grija cărora rămân copiii, specialiștilor, copiilor și publicului larg în ceea ce privește obligațiile legale care le revin părinților la plecarea din țară.
- 270 de preșcolari/elevi cu cel puțin un părinte plecat în străinătate din comunitățile Lovrin, Teremia Mare și Lugoj identificați și selectați pentru a beneficia de sprijin de specialitate, de la activități școlare după școală, ateliere socio-profesionale, recreative și activități psiho-sociale.
- minim 270 de părinți/ tutori/ persoane care au în grijă copilul cu părinți plecați la muncă în străinătate care vor beneficia de educație parentală și de consiliere socială.

Ramaneti informati cu noutatile din proiectul nostru, accesand link-ul:

<http://www.fundatia-speranta.ro/2021/06/smart-community-2/>

Activitatea 1

A.I. Campanie de informare si constientizare a parintilor, persoanelor in grija carora raman copiii, specialistilor, copiilor si publicului larg in ceea ce priveste obligatiile legale care le revin parintilor la plecarea din tara (L1 – L30)

A.I.1 Campanie de informare si constientizare a parintilor, persoanelor in grija carora raman copiii cu cel putin un parinte plecat in strainatate, a specialistilor si a publicului larg in ceea ce priveste obligatiile legale care le revin parintilor la plecarea din tara(L1 – L30)

A.I.2 Dezvoltarea de parteneriate intre scoli, autoritati locale, institutii locale, ONG-uri si comunitate si asigurarea participarii actorilor sociali relevanti la masurile destinate integrarii sociale si educationale a copiilor cu un parinte plecat in strainatate(L1 – L30)

A.I.3 Identificarea si selectarea copiilor cu cel putin un parinte plecat in strainatate din comunitatile Lugoj, Lovrin si Teremia Mare (judetul Timis) (L1 – L30)

Activitatea 2

A.II Pachet integrat de servicii destinat prescolarilor si elevilor din ciclul primar (6 – 10 ani), gimnazial (11-14 ani) si secundar superior (14-16 ani) in vederea stimulării participării la educatie si prevenire a fenomenului de parasire timpurie a scolii (L1 – L30)

A.II.1 Servicii de suport educational pentru stimularea participarii si prevenirea abandonului scolar / parasirii timpurii a scolii. (L1 – L30)

A.II.2 Dezvoltarea la nivelul celor 3 unitati de invatamant a unor activitati recreative si de socializare destinate elevilor(L1 – L30)

A.II.3 Servicii psiho-sociale de sprijin pentru prescolarii si elevii inscrisi in grupul tinta al proiectului. (L1 – L30)

A.II.4 Furnizarea de servicii de educatie parentala si de consiliere sociala pentru parintii/tutorii/reprezentantii legali ai prescolarilor si elevilor inscrisi in grupul tinta al proiectului(L1 – L30)

Rezultate anticipate

- O campanie de informare si constientizare a parintilor, persoanelor in grija carora raman copiii, specialistilor, copiilor si publicului larg in ceea ce priveste obligatiile legale care le revin parintilor la plecarea din tara

- 3 protocoale locale de colaborare/parteneriate intre scoli, autoritati locale, institutii locale, ONG-uri si comunitate

- 270 de prescolari/elevi cu cel putin un parinte plecat in strainatate din comunitatile Lovrin, Teremia Mare si Lugoj identificati si selectati pentru a beneficia de sprijin

- 245 de elevi cu cel putin un parinte plecat in strainatate din comunitatile Lovrin, Teremia Mare si Lugoj identificati si selectati pentru a beneficia de sprijin (95,19% din total grup tinta copii)

- 25 prescolari cu cel putin un parinte plecat in strainatate din comunitatile Lovrin si Teremia Mare identificati si selectati pentru a beneficia de sprijin (4,81% din total grup tinta copii)

- minim 27 de prescolari/elevi cu cel putin un parinte plecat in strainatate (persoane cu dizabilitati/nevoi speciale) identificati si selectati pentru a beneficia de sprijin (10% din total grup tinta copii).

- minim 28 de prescolari/elevi cu cel putin un parinte plecat in strainatate apartinand minoritatii roma identificati si selectati pentru a beneficia de sprijin (10.37% din total grup tinta copii)

- minim 200 de prescolari/elevi cu cel putin un parinte plecat in strainatate proveniti din mediul rural identificati si selectati pentru a beneficia de sprijin (74,07% din total grup tinta copii)

- minim 270 de parinti/tutori/ persoane care au in grija copilul cu parinti plecati la munca in strainatate identificate si selectate pentru a beneficia de educatie parentala si de consiliere sociala

- 245 de elevi cu cel putin un parinte plecat in strainatate care beneficiaza de activitati de suport educational pentru stimularea participarii si prevenirea abandonului scolar / parasirii timpurii a scolii inclusiv activitati recreative si de socializare

- 245 de elevi cu cel putin un parinte plecat in strainatate care beneficiaza de activitati de suport educational pentru stimularea participarii si prevenirea abandonului scolar / parasirii timpurii a scolii inclusiv activitati recreative si de socializare

- 25 prescolari cu cel putin un parinte plecat in strainatate care beneficiaza de servicii psiho-sociale de sprijin R.2.2 – 245 de elevi cu cel putin un parinte plecat in strainatate care beneficiaza de servicii psiho-sociale de sprijin

- minim 270 de parinti/tutori/ persoane care au in grija copilul cu parinti plecati la munca in strainatate care beneficia de educatie parentala si de consiliere sociala.

Leader parteneriat: Fundația de Abilitare Speranța are o experiență de peste 29 de ani în domeniul serviciilor de sprijinire, abilitare și reabilitare a copiilor cu dizabilități și nevoi speciale, informarea, consilierea și sprijinirea părinților și cadrelor didactice, precum și implicarea în recunoașterea dreptului la educația incluzivă a copiilor din România. Fundația de Abilitare Speranța este o organizație resursă și suport pentru realizarea incluziunii sociale și educaționale.

<http://www.fundatia-speranta.ro/>

Partener: LICEUL TEHNOLOGIC "ROMULUS PARASCHIVOIU" LOVRIN

Liceul Tehnologic "Romulus Paraschivoiu" Lovrin se afla la 45 kilometri de Timișoara, spre granița cu Ungaria. În anul 1995 ia ființă Grupul Școlar Agricol Lovrin, cu clasele liceale profilate pe protecția plantelor, iar din 1996 și pe profil economic (contabil, planificator, statistician). Din anul 2006 Grădinița PP Lovrin a fost trecută în subordinea liceului. O mare parte dintre elevii din învățământul liceal fac naveta din localitățile Gottlob, Tomnatic, Comloșu Mare, Pesac, Periam, Bulgarus, Lenauheim și Sânpetru Mare.

<http://liceulromulusparaschivoiu.ro/despre-noi/>

Partener: ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA TEREMIA MARE

Începând cu anul 1770 așezările actuale ale satelor Teremia Mare și Teremia Mică au fost colonizate de către Maria Tereza cu svabi. Teremia Mare de azi s-a numit la acea vreme MARIENFELD. Clădirile actualei școli au fost construite în 1923, clădirea a fost reabilitată de către Ministerul Educației în perioada 2010- 2012, iar al doilea corp de clădire al școlii a fost construit în 1893.

<http://www.scoalateremiamare.ro/>

Partener: LICEUL TEHNOLOGIC " VALERIU BRANISTE" LUGOJ

Specificul meșteșugăresc al orașului a dobândit greutate în anul 1907 când printr-o serie de fuziuni între atelierele existente ia ființă Întreprinderea Textilă Lugoj. Școala noastră va lua ființă și se va dezvolta o mare perioadă de timp în strânsă legătură cu destinele acestei fabrici. În anul școlar 1998/99, Liceul Industrial „Textila” își schimbă numele în GRUPUL ȘCOLAR „VALERIU BRANISTE”. „Am urmărit să educăm un tineret creator de valori materiale și spirituale, participant activ și sensibil la valoare.” (1978, Constantin Ignea)

<http://www.colegiultehnicvaleriubraniste.ro/>